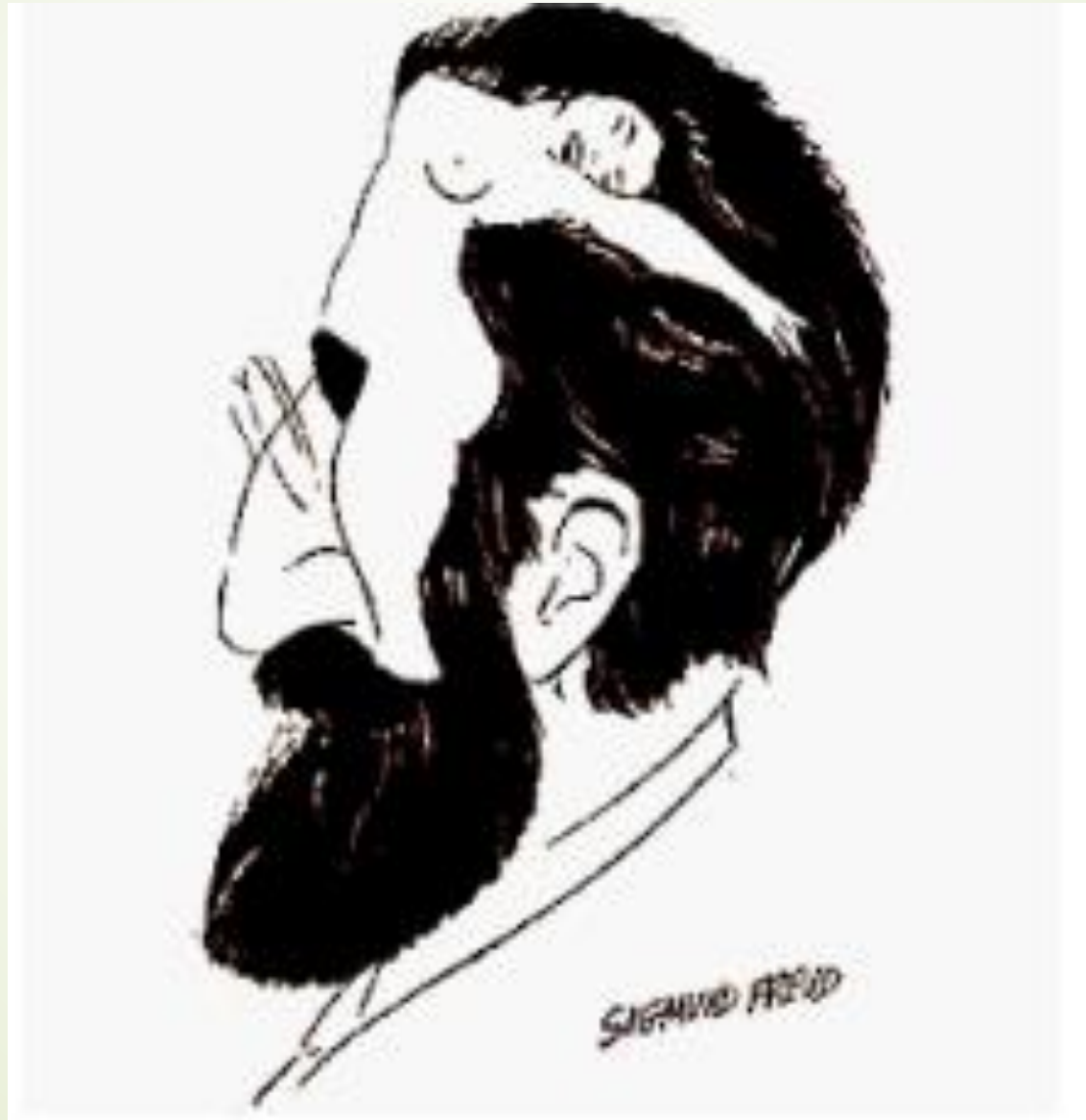

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

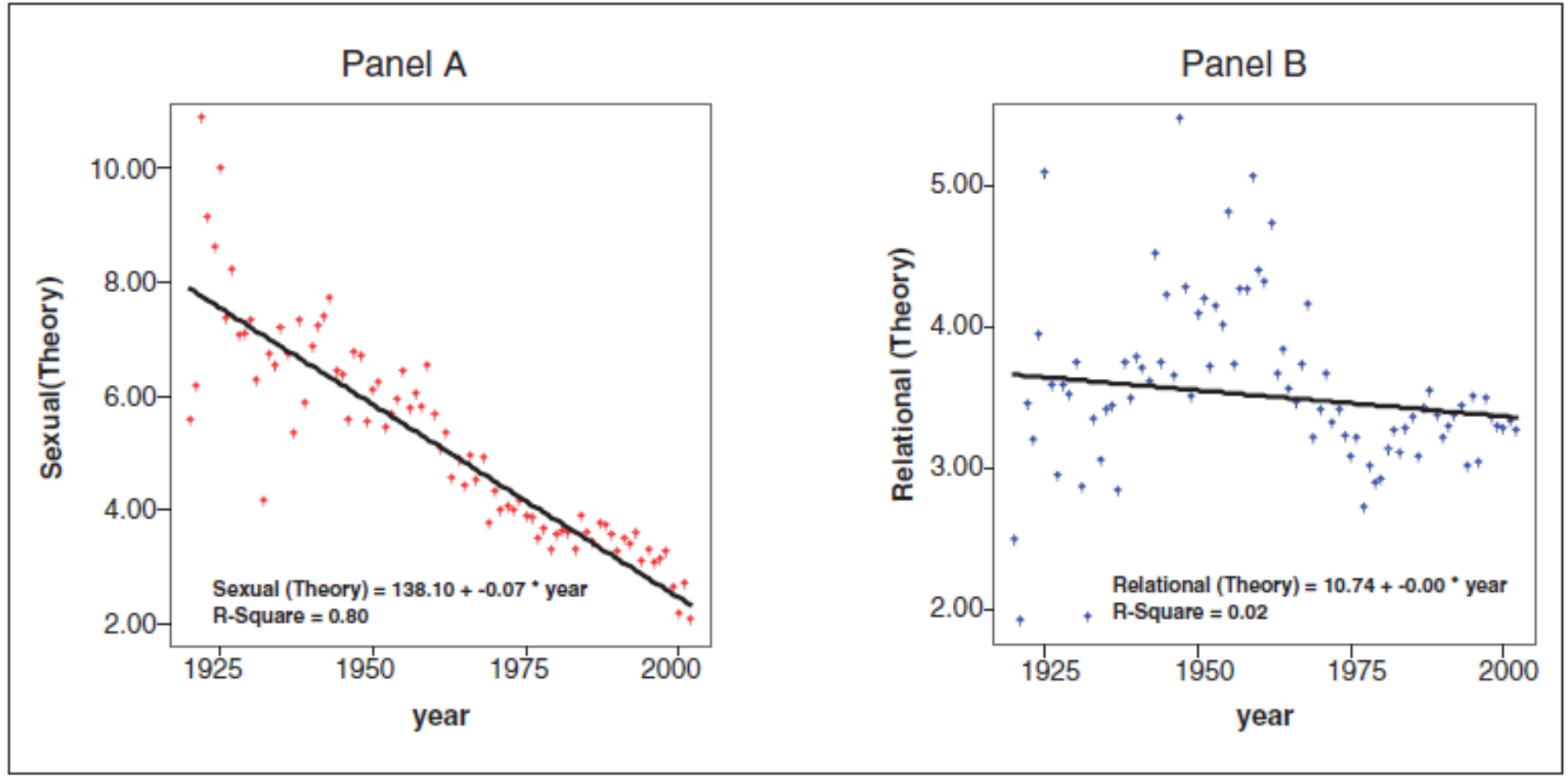
www.fransschalkwijk.nl

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Figure 1. Results of an Electronic Survey of Historical Changes in Theoretical Word Usage in English Language Journals of Psychoanalysis

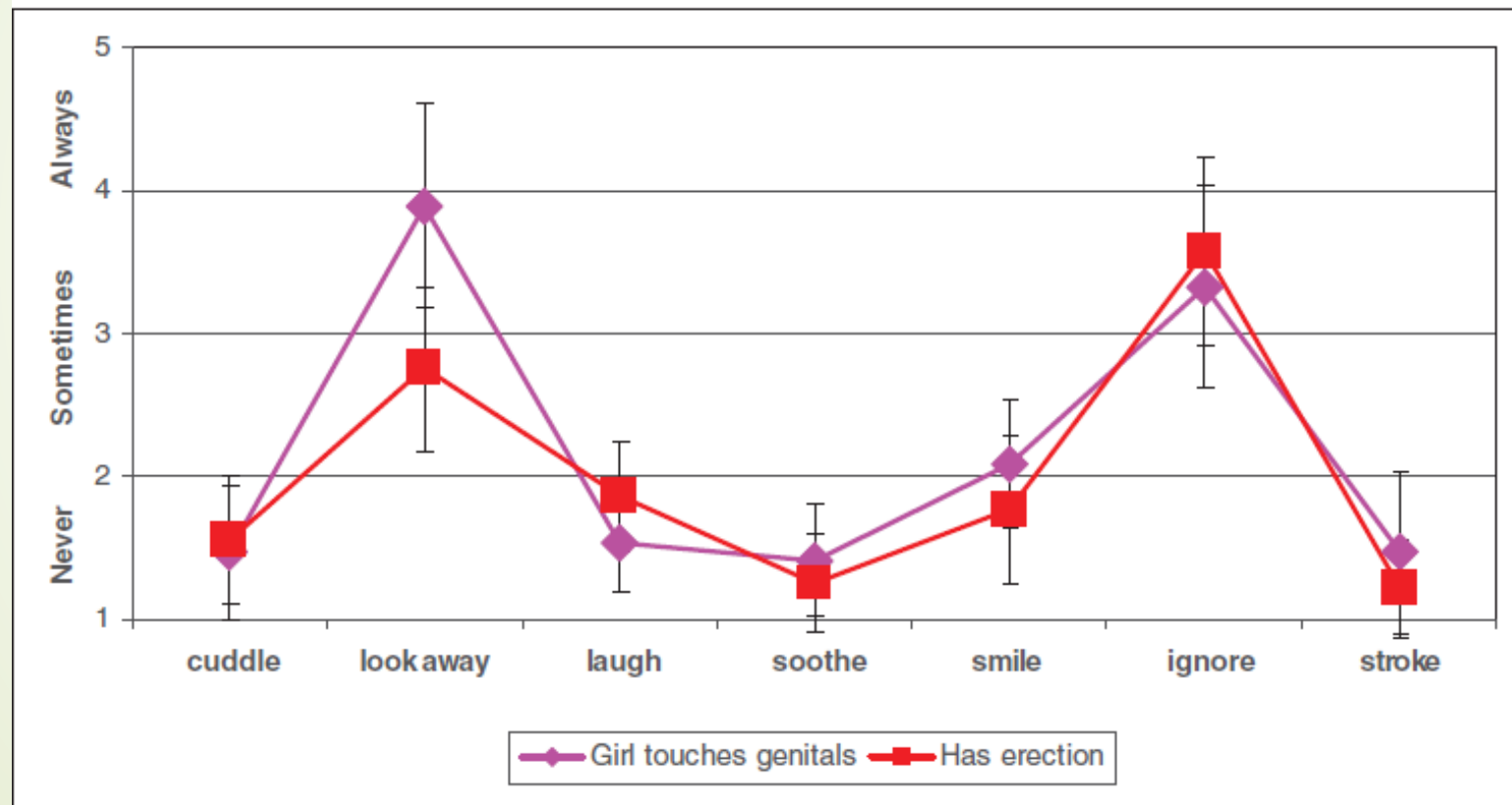
Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Van sensualiteit naar seksualiteit

- Het sensuele baby- en peuterlijfje
- Schaamte als markering naar seksualiteit (Lichtenberg)
- De genitale opwinding wordt niet gespiegeld (Fonagy)

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Figure 3. Responses to Survey Concerning Maternal Reaction to Infant Sexual Excitement in Infants Three to Six Months Old—Erection in Boys and Genital Play in Girls

Note: The graph displays mean responses and error bars indicate two standard errors around these means.

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Van sensualiteit naar seksualiteit in de pre-verbale ontwikkeling

- Het sensuele baby- en peuterlijfje
- Schaamte als markering naar seksualiteit (Lichtenberg)
- De genitale opwinding wordt niet gespiegeld (Fonagy) →
- Genitale ervaringen worden een vreemd deel van het zelf.

Het vermogen tot symboliseren en taal ontwikkelen:

- Genitale ervaringen leiden tot verbeelding, fantasie en droom
- Verbeelding, fantasie en droombeeld leiden tot genitale ervaring
- Balans tussen 'Ik wil...' en 'Ik moet niet...' wordt gereguleerd door schaamte en schuld.

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Volwassen seksualiteit

- Seksualiteit is relationeel, masturbatie is saai.
- Genitale ervaring (vreemd deel van het zelf) in de ander hervinden.
- Herhaalde seksuele ervaring leiden alsnog tot integratie van de genitale ervaring.
- Voor gewone, plezierige seksualiteit is nodig:
 - in relatie openstellen voor de projectie van de ander,
 - stevige grenzen rond het lichamelijke zelf, en
 - de ervaring van wederkerigheid.
- Oogcontact en de relatie met schaamte

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Samenvattend:

- Van sensualiteit naar seksualiteit via schaamte
- Genitale lust niet-gespiegeld en vreemd deel van het zelf
- Schaamte en schuld als regulerende emoties tussen 'Ik wil...' en 'Ik moet niet...'
- Genitale ervaringen leiden tot verbeelding, fantasie en droom (en vice versa).
- leiden tot de evaluatie van zichzelf in de vraag 'Wie ben ik als seksueel wezen?' en deze zelf-evaluatie kan leiden tot schaamte en schuld.

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Intimiteit, seksualiteit schaamte en schuld in de therapie: de therapeut

- Spontane tegenoverdrachtsreacties van afkeer
- Relationele voorkeurspatronen
- Ongemak bij het verschil in geaardheid

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Intimiteit, seksualiteit schaamte en schuld in de therapie: de patiënt

- Lijf, zelfbeeld en schaamte
- Schuld over het 'nemen' van de ander
- Losmakingsschuld, oedipale onderwerping
- Seksualiteit bij waakzaam en openlijk narcisme

Intimiteit, seksualiteit, schaamte en schuld

Literatuur

- Fonagy, P. (2008). A genuinely developmental theory of sexual enjoyment and its implications for psychoanalytic technique. *JAPA*, 56, 11 - 36
- Hirsch, I. (2008). *Coasting in the countertransference. Conflicts of self interest between analyst and patient*
- Lichtenberg, J.D. (2008). *Sensuality and sexuality across the divide of shame*